Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător Vasilache Serafim
Dosar nr. 2a-3873/24 (2-24004932-02-2a-30092024)

D E C I Z I E
(DISPOZITIV)

1 octombrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența din:
Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu
Grefierul Sofia Mitcov

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Copăceanu Constantin,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iunie 2024, prin care a fost admisă parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Tamara Dumitrașco împotriva Institutului pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) și Constantin Copăceanu, intervenient accesoriu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) cu privire la repararea prejudiciului moral,

în conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Copăceanu Constantin.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iunie 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător Vasilache Serafim
Dosar nr. 2a-3873/24 (2-24004932-02-2a-30092024)

D E C I Z I E

1 octombrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența din:
Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu
Grefierul Sofia Mitcov

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Copăceanu Constantin,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iunie 2024, prin care a fost admisă parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Tamara Dumitrașco împotriva Institutului pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) și

Constantin Copăceanu, intervenient accesoriu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) cu privire la repararea prejudiciului moral,

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 29 decembrie 2023, Tamara Dumitrașco, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Institutului pentru Politici și Reforme Europene (în continuare IPRE) și Constantin Copăceanu, intervenient accesoriu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare CNPDCP) cu privire la încasarea de la pârât a prejudiciului moral în suma de 20 000 de lei cauzat în urma prelucrării neconforme a datelor cu caracter personal, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, în luna decembrie a anului 2022, s-a adresat cu plângere către CNPDCP în legătură cu prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal ce o vizează, stocate în Registrul bunurilor imobile efectuată de către Institutul pentru Politici și Reforme Europene.

A relevat că, în baza plângerii, CNDCP a inițiat verificarea conformității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, iar în cadrul verificării s-a constatat că utilizatorul unic care a fost conectat la BCD a cadastrului bunurilor imobile este Constantin Copăceanu, specialist de lucru cu date, care își desfășura activitatea în cadrul IPRE în baza unui contract de prestări servicii și avea posibilitatea să lucreze și de la distanță.

Iar, după cum indică că, Groza Iulian, IPRE a inițiat pregătirea unei cercetări de evaluare independentă a candidaților procurori și judecători pentru funcția de membri ai CSM și CSP.

În acest context IPRE, a contractat experții care urmau să verifice inclusiv corectitudinea declarării bunurilor imobile în declarațiile de avere și interese ale candidaților-subiecți, inclusiv, Constantin Copăceanu care a semnat la 25 mai 2022, declarație privind obligația de confidențialitate și securitatea datelor cu caracter personal, prin care ultimul și-a asumat obligațiile indicate în această declarație în contextul sarcinilor de lucru atribuite.

A relatat că, din explicațiile primite de la pârâți nu este clar cât de legală era activitatea lor în privința prelucrării datelor personale a unei liste de persoane, dar este evident că, pe lângă persoanele din lista lor, de către pârâți au fost accesate și prelucrate datele mai multor persoane fără acordul acestora, fără a fi informați despre situația creată.

Mai mult, datele personale au fost accesate în afară orelor de muncă de la un calculator care nu este în gestiunea IPRE, precum și adresa IP nefiind cea de birou ceea ce pune la îndoială „eroarea mecanică” a pârâților.

Astfel, rezultă că specialiștii angajați de către IPRE pot să acceseze datele personale ale oricui la orice ora doresc și din locația în care doresc.

A enunțat că, prin acțiunile sale pârâții au încălcat în mod flagrant art. 8 alin. (1) CEDO, conform căruia orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

La fel, a notat că, drept urmare a înaintării plângerii în temeiul art. 27 din Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personale, la 10 martie 2023, CNDCP a emis decizia nr. 52.

Prin decizia nr. 52 din 10 martie 2023, CNPDCP a constatat încălcarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b) și art. 5 alin (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, de Constantin Copăceanu, la prelucrarea datelor cu caracter personal ce vizează Tamara Dumitraşco, stocate în Registrul bunurilor imobile.

Concomitent, a relatat că, consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal nu a fost cerut de către pârât, datele au fost prelucrate samavolnic, mai mult prelucrarea datelor efectuată fără consimțământ nu întrunește nici una din condițiile stipulate în art. 5 alin. (5) al Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 unde sunt prevăzute cazurile ce nu au nevoie de consimțământ pentru prelucrarea datelor cu caracter personal.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iunie 2024, s-a admis parțial acțiunea depusă de Tamara Dumitrașco, reprezentată de avocatul Barașiant Mariana. S-a încasează de la Constatin Copăceanu în beneficiul Tamarei Dumitrașco, în calitate de prejudiciu moral cauzat, suma de 20 000 de lei. S-a încasat de la Constatin Copăceanu în beneficiul Tamarei Dumitrașco cheltuielile judiciare suportate, pentru taxa de stat, suma de 100 de lei. În rest, s-a respins cererea de chemare în judecată. (f.d. 119-126)

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, prin e-mail, la 3 iulie 2024, Copăceanu Constantin a declarat apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iunie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. (f.d. 108-109)

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost pronunțat la 4 iunie 2024, iar Copăceanu Constantin a depus cerere de apel la 3 iulie 2024, cu respectarea termenului legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul Copăceanu Constantin a indicat că, nu este de acord cu hotărârea primei instanțe în partea admiterii cerințelor, o consideră neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

A subliniat că, instanța de fond a omis să cerceteze toate circumstanțele importante ale cauzei referitor la accesarea datelor cu caracter personal ale Tamarei Dumitraşco de către apelant și modul cum a avut loc această accesare, pe de altă parte Dumitraşco Tamara nu a probat în general faptul că, a avut careva suferințe morale în urma accesării datelor sale cu caracter personal, nu a explicat în ce constau pretinsele sale suferințe morale.

Mai mult, suma acordată cu titlu de prejudicii morale de către instanța de fond este considerată exagerată, nemotivată și contravine practicii Curții Supreme de Justiție în ceea ce privește acordarea despăgubirilor morale pentru încălcarea datelor cu caracter personal. Conform acestei practici, prejudiciile morale sunt de obicei evaluate între 500 de lei și 5 000 de lei și nu se apropie de cuantumul solicitat de reclamantă 20 000 de lei. Astfel, au fost aplicate eronat normele de drept material în stabilirea cuantumului prejudiciului moral.

Apelantul, Constantin Copăceanu a indicat că, în perioada mai - august 2022, o echipă de experți contractați de IPRE a realizat o cercetare independentă pentru evaluarea integrității candidaților pentru funcțiile de judecători în Consiliul Superior al Magistraturii și procurori pentru funcții în Consiliul Superior al Procurorilor.

Metodologia cercetării a inclus verificarea corectitudinii declarațiilor de avere și interese personale ale acestor subiecți, în ultimii 5 ani, conform Legii nr. 133/2011.

În acest context, IPRE a semnat la 1 aprilie 2022, contractul cu Constantin Copăceanu pentru verificarea discrepanțelor identificate în declarațiile de avere.

Ulterior, în temeiul Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și în contextul solicitării de acces la Banca Centrală de Date a Registrului Bunurilor Imobile, IPRE a încheiat la 23 mai 2022 un contract cu Agenția Servicii Publice pentru prestarea serviciilor informaționale (Contract nr. 73-(BCD/GR)).

În baza acestui contract, Constantin Copăceanu a fost desemnat ca utilizator unic pentru accesarea serviciului web al cadastrului bunurilor imobile. Din iunie până la 25 iulie 2022, în această calitate, el a avut sarcina de a verifica existența discrepanțelor privind bunurile imobile ale subiecților evaluați.

Dat fiind faptul că, platforma cadastrului nu permite căutări după nume, ci doar după număr cadastral și adresă și având în vedere numărul foarte mare de cazuri (zeci sau sute de mii), verificarea manuală ar fi fost extrem de consumatoare de timp și resurse, pentru a eficientiza procesul, Constantin Copăceanu a automatizat verificările folosind limbajul de programare Selenium, un instrument recunoscut în industria IT pentru automatizarea interacțiunii cu browserele web. Dânsul a instruit browserul Mozilla să execute acțiuni precum clicuri și introducerea de date, similare celor realizate de un utilizator uman.

Astfel, dânsul a creat un eșantion de adrese pentru verificare, selectate pe baza cercetărilor din spațiul public, investigațiilor jurnalistice și informațiilor de pe site-urile ani.md, csm.md, csp.md și instanțe.justice.md. Programul Selenium a deschis browserul, a introdus date în câmpurile de căutare, a apăsat butoane și a filtrat rezultatele, imitând comportamentul uman, dar mult mai lent. În cazul în care, în timpul verificării, nu se găsea nicio mențiune despre subiectul studiului în documentele cadastrale, programul închidea imediat documentul, în mai puțin de o secundă.

Este important de precizat că, datele colectate au fost șterse automat de program imediat după colectare și nu au fost niciodată vizualizate sau prelucrate de către apelant. Informațiile relevante din cadastrul imobilelor au fost comparate cu datele din declarațiile de avere și interese ale subiecților, iar discrepanțele identificate au fost sistematizate într-un tabel Excel. Acest tabel a fost apoi transmis în mod anonim colegilor cercetători, care le-au inclus în rapoartele de evaluare publicate ulterior.

În concluzie, accesul la datele personale din Registrul bunurilor imobile, inclusiv cele aparținând Tamarei Dumitrasco, s-a realizat exclusiv prin intermediul unui program automatizat, elaborat de apelant, astfel că ultimul nu a vizualizat, colectat, prelucrat sau salvat datele personale ale Tamarei Dumitrasco, datele fiind șterse automat de program în câteva secunde de la accesare, fără ca apelantul să le fi vizualizat sau stocat.

Prin referința depusă la 26 februarie 2025, prin e-mail, Tamara Dumitrașco, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana a solicitat respingerea cererii de apel, menținerea hotărârii primei instanțe.

Poziția părților în apel:

Avocatul apelantului, Postolache Vitalie în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului IPRE, avocatul Popil Angela în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Apelantul, Copăceanu Constantin și intimații Dumitrașco Tamara, CNPDCP în ședința de judecată nu s-au prezentat, deși au fost citați în mod legal, prin

intermediul poștei electronice, din care considerente conform art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma materialelor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că, apelul declarat de Constantin Copăceanu urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Norma cuprinsă la art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În acord cu art.117 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în cauzele civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În accepțiunea art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul

celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că, sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În baza art. 9 alin. (2) lit. f) Cod Civil, drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Conform art. 19 alin.(1) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat.

În temeiul art. 776 Cod Civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În corespundere cu art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional, **nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal**, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (5), se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Prin prisma art. 387 alin. (1) Cod contravențional, este **victimă** persoana fizică sau persoana juridică căreia, **prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale**, fizice sau materiale.

Iar, prin prisma art. 45 alin. (1) Cod Contravențional, **dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu**, persoana prejudiciată **este în drept să-și valorifice pretențiile civile în procedură civilă.**

Conform art.123 alin. (3) Cod de procedură civilă, sentința pronunțată de instanța judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc și numai în măsura în care au fost săvârșite de persoana în cauză.

În corespundere cu jurisprudența Curții Europene, majoritatea contravențiilor intră în câmpul de aplicare al „materiei penale” din Convenția Europeană, astfel că în pofida de penalizării anumitor infracțiuni, caracterul atât preventiv, cât și coercitiv al sancțiunilor administrative de substituție este suficient, în corespundere

cu art. 6 din Convenția Europeană pentru a stabili natura penală a infracțiunii (*Peresen vs Danemarka, 14 septembrie 1998*).

Dispozițiile art.1998 Cod civil, statuează expres că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Piesele dosarului stabilesc cert că, la 1 aprilie 2022, între IPRE și Copăceanu Constantin a fost încheiat contractul nr. 3-ASJIRM/2022/G15196 de prestare a serviciilor de consultant în cadrul proiectului „Asigurarea unui sistem de justiție integru, eficient și independent în Republica Moldova" implementat de beneficiar în baza Acordului de Grant G15196, durata activităților expertului este de până la 75 zile lucrătoare, distribuite pe parcursul perioadei 1 aprilie 2022 - 30 noiembrie 2023 (f.d. 62-65).

În baza Legii nr. 26/2022 și a Legii nr. 133/2011, în contextul solicitării accesului la BCD al RBI, IPRE a încheiat cu ASP contractul nr. 73-(BCD/GR) din 23 mai 2022 privind prestarea serviciilor informaționale, în temeiul contractului și a Anexei nr. 2 la contract, **Copăceanu Constantin a fost desemnat utilizator unic conectat la serviciul web al cadastrului bunurilor imobile**. (f.d. 54-59)

Ulterior, la 25 mai 2022, în vederea pregătirii executării sarcinii de lucru cu datele personale din serviciul web al cadastrului, Copăceanu Constantin a semnat declarația pe propria răspundere privind obligația de a asigura confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal. (f.d. 11)

Este cert faptul că, în perioada iunie – 25 iulie 2022, în calitate de utilizator unic conectat la serviciul web al cadastrului bunurilor imobile, Copăceanu Constantin a avut sarcina să verifice existența discrepanțelor privind bunurile imobile ale subiecților supuși evaluării în condițiile Legii nr. 26/2022.

La 26 iulie 2022, IPRE a dispus suspendarea contractului cu ASP nr. 73-(BCD/GR) în legătură cu finalizarea sarcinii de lucru. (f.d. 61)

La 1 decembrie 2022, Dumitrașco Tamara a depus la CNPDCP plângere privind prelucrarea neconformă a datelor acesteia cu caracter personal.

Iar, prin **decizia nr. 52 din 10 martie 2023** emisă de CNPDCP, în baza materialelor acumulate în cadrul examinării plângerii Tamarei Dumitrașco, înregistrată cu nr. D690/22 din 1 decembrie 2022, s-a dispus:

1. În conformitate cu art. 27 alin. (3) Legea nr. 133/2011, constatarea încălcării prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a) și b) și art. 5 alin. (1) Legea privind protecția datelor cu caracter personal, de către Constantin Copăceanu, la prelucrarea datelor cu caracter personal ce vizează Tamara Dumitrașco, stocate în Registrul bunurilor imobile, în circumstanțele de fapt și de drept descrise în prezenta decizie.

2. În cazul în care Constantin Copăceanu deține, în continuare, informații de conțin date cu caracter personal ale Tamarei Dumitraşco, acesta urmează să le

distrugă ireversibil, cu informarea CNPDCP, în scris, în termen de 10 zile de la recepționarea deciziei asupra executării prezentului punct.

3. În temeiul art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2011. CNPDCP intervine către operatorul de date cu caracter personal - IPRE, pentru a întreprinde acțiuni suplimentare în vederea implementării măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal, în scopul neadmiterii situațiilor similare celor constatate prin prezenta decizie, inclusiv prin aplicarea în viitor a unor criterii mai riguroase la alegerea persoanei împuternicite, pentru a nu admite încălcarea prevederilor Legii privind protecția datelor eu caracter personal.

4. În cazul în care IPRE deține informații ce conțin date cu caracter personal ale Tamarei Dumitrașco, prelucrate în condițiile prescrise în prezenta decizie, urmează să le distrugă ireversibil, cu informarea CNPDCP, în scris, în termen de 10 zile de la recepționarea deciziei asupra acțiunilor întreprinse în acest sens.

În conformitate cu art. 27 alin. (5) din Legea nr. 133/2011 privind protecția dalelor cu caracter personal, **operatorul**, persoana împuternicită de către acesta sau subiectul datelor cu caracter personal **pot contesta acțiunile, inacțiunile și decizia Centrului direct în instanța de judecată** (Judecătoria Chișinău, sediul Rîşcani, mun. Chișinău. str. Kiev 3) în termen de 30 de zile, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. (f.d. 10-22).

La 28 martie 2023, a fost emis procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 02/1-08/204/22-14 în baza art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional pentru accesarea/consultarea de către Copăceanu Constantin, la 1 iulie 2022, ora 21:54:10, a datelor cu caracter personal al Tamarei Dumitrașco.

Iar, **prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2023** (dosarul nr. 4-1127/2023, 4-23048591-12-4-03042023), care deține putere de lucru judecat, **Copăceanu Constantin *******, **a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional** și sancționat cu amendă în mărime de 60 uc, ce constituie 3 000 de lei, fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate (f.d. 23-24)

La 29 decembrie 2023, Tamara Dumitrașco, reprezentată de avocatul Barașiant Mariana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva IPRE și Constantin Copăceanu, intervenient accesoriu CNPDCP cu privire la încasarea de la pârât a prejudiciului moral în suma de 20 000 de lei cauzat în urma prelucrării neconforme a datelor cu caracter personal, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, prin e-mail, la 3 iulie 2024, Copăceanu Constantin a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău,

sediul Rîșcani din 4 iunie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. (f.d. 108-109)

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Completul judiciar consideră concluzia instanței de fond una întemeiată.

Din conținutul apelului declarat de Copăceanu Constantin, se atestă dezacordul apelantului cu hotărârea instanței ierarhic inferioare, în partea admiterii cerințelor din acțiune.

Totodată, Colegiul judiciar reține că, în conformitate cu art. 373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, astfel încât **instanța de apel urmează să se pronunțe doar asupra pretențiilor formulate față de Copăceanu Constantin.**

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că, soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate, motiv pentru care Colegiul menține hotărârea instanței de fond.

Colegiul judiciar atestă că, prin decizia nr. 52 din 10 martie 2023 emisă de CNPDCP, a fost constatat faptul încălcării prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, de către Constantin Copăceanu, la prelucrarea datelor cu caracter personal ce vizează Tamara Dumitrașco, stocate în Registrul bunurilor imobile.

De altfel, din conținutul deciziei nr. 52 din 10 martie 2023, emisă de CNPDCP, rezultă că aceasta putea fi contestată de către **operatorul**, persoana împuternicită de către acesta sau de către subiectul datelor cu caracter personal **direct în instanța de judecată** (Judecătoria Chișinău, sediul Rîşcani, mun. Chișinău. str. Kiev 3) în termen de 30 de zile, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile (f.d. 10-22), în pofida acestui fapt, această decizie nu a contestată în termenul legal de 30 de zile, ceea nu duce la anularea ex officio a acestui act administrativ. Iar, nefiind anulată, decizia emisă de CNPDCP produce efecte juridice, prin nașterea, modificarea și stingerea unor raporturi juridice.

La 28 martie 2023, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 02/1-08/204/22-14 în baza art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional pentru accesarea/consultarea de către Copăceanu Constantin, la 1 iulie 2022, ora 21:54:10, a datelor cu caracter personal al Tamarei Dumitrașco.

Iar, **prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2023** (dosarul nr. 4-1127/2023, 4-23048591-12-4-03042023), devenită irevocabilă prin necontestare, **Copăceanu Constantin *******, **a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 74[1] alin. (1) Cod contravențional** și sancționat cu amendă în mărime de 60 uc, ce constituie 3 000 de lei, fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate (f.d. 23-24)

Corespunzător, din înscrisurile probatorii anexate la dosar, este cert faptul comiterii de către Copăceanu Constantin față de Tamara Dumitrașco a faptei ilicite prevăzute de art. 74[1] alin. (1) Cod contravențional, or, apelantul a fost sancționat contravențional în temeiul **hotărârii irevocabile a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2023** (dosarul nr. 4-1127/2023, 4-23048591-12-4-03042023), care deține putere de lucru judecat, conform căreia, ultimul a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 74[1] alin. (1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 60 unități convenționale (3 000 de lei).

În plus, prin nota informativă din 19 august 2022 adresată IPRE, Constantin Copăceanu a explicat circumstanțele de consultare eronată din cadastru a datelor în cadrul cercetării realizate în cooperare cu colegii de la IPRE, indicând că își asumă responsabilitatea pentru această eroare, îi pare rău și își cere scuze că, nu a notificat imediat eroare. (f.d. 68)

Deși, indică în cererea de apel că, dânsul a sesizat eroarea, aceasta nu corespunde realității, deoarece anume după ce Tamara Dumitrașco a sesizat despre accesarea datelor cu caracter personal, IPRE a solicitat explicație de la Copăceanu Constantin, nu și din propria inițiativă a anunțat despre chestiunea sesizată.

Or, conform contractului semnat la 1 aprilie 2022, declarației privind obligația de confidențialitate și securitatea datelor cu caracter personal (f.d. 67), Copăceanu Constantin urma să respecte riguros prevederile acestor acte jurdiice.

Astfel, legiuitorul statuează că răspunderea delictuală civilă survine în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter general, care revine tuturor de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. Răspunderea delictuală se naște prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate.

Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic, este obligatorie existența unui delict, care include în sine elementele obligatorii: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, conform regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

Prin urmare, în condițiile în care la caz, de către Tamara Dumitrașco a fost făcută dovada comiterii de către pârâtul apelant a unei fapte ilicite, fapt ce rezultă

din hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2023, conform cărora ultimul, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 60 unități convenționale (3000 lei), circumstanțe de fapt și de drept care permit constatarea încălcării dreptului reclamantei Tamara Dumitrașco de către Copăceanu Constantin.

Așadar, dat fiindcă în cauză au fost identificate elementele contravenției, în partea încasării sumei pretinse de Tamara Dumitrașco cu titlu de prejudiciu moral, Copăceanu Constantin este debitorul răspunderii delictuale în prezenta cauză, reclamanta Tamara Dumitrașco fiind îndreptățită legal (74^1 alin. (1) Cod contravențional) de a cere despăgubiri în cazul din speță.

În contextul celor sus indicate, Colegiul judiciar consideră necesară repararea prejudiciului moral suportat de Tamara Dumitrașco, în condițiile în care din materialele cauzei rezultă încălcarea dreptului acesteia prin contravenție, caz în care se constată existența prejudiciului cauzat, or, conform art. 19 alin.(1) din Codul civil, în condițiile legii**, persoana lezată într-un drept al ei** sau într-un interes recunoscut de lege **poate cere repararea integrală a prejudiciului** patrimonial și **nepatrimonial** cauzat astfel.

Prin prisma normelor de drept citate supra și a situației de fapt constatată în speța dedusă judecății, instanța de apel relevă că, instanța de fond justificat a conchis că Tamara Dumitrașco este îndreptățită să solicite compensarea prejudiciului cauzat în legătură cu contravenția comisă.

Or, norma cuprinsă la art. 2036 alin. (1) Cod civil, prevede că, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Din norma legală citată, Colegiul judiciar desprinde că, atunci când o persoană suferă un prejudiciu moral ca urmare a faptelor care încalcă drepturile sale personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la repararea prejudiciului prin plata de despăgubiri.

În sensul art. 2037 alin. (1)-(3) Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei

vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Prin urmare, contrar aserțiunilor apelantului, este indiscutabil că în speță se întrunesc temeiurile stabilite de cadrul legal pre-citat pentru adjudecarea compensației pentru prejudiciul moral cauzat prin contravenție.

Apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanelor, instanța de apel consideră că suma de 20 000 de lei admisă de instanța de fond, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție este una echitabilă pentru reclamanta Dumitrasco Tamara, în raport cu fapta comisă și suferințele suportate.

Acestea fiind reținute, Colegiul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului precum că, accesul la datele personale din Registrul bunurilor imobile, inclusiv cele aparținând Tamarei Dumitrasco, s-a realizat exclusiv prin intermediul unui program automatizat, elaborat de apelant, astfel că ultimul nu a vizualizat, colectat, prelucrat sau salvat datele personale ale reclamantei Dumitrasco Tamara, datele fiind șterse automat de program în câteva secunde de la accesare, fără ca apelantul să le fi vizualizat sau stocat, în condițiile în care nu a contestat procesul- verbal cu privire la contravenție, hotărârea instanței, prin care Copăceanu Constantin, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 60 unități convenționale (3 000 de lei).

Finalmente, Colegiul civil reține că, prima instanță a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea cauzei, a apreciat corect probele din dosar prezentate de către participanții la proces, aplicând corect legea materială și legea procedurală, fiind astfel constată legalitatea hotărârii în întregul ei.

Totodată, este important de remarcat faptul că apelantul, utilizând calea de atac a relatat repetat situația redată în acțiune și nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, ceea ce nu constituie temei de casare a hotărârii contestate.

Conform art. 94 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Subsecvent, Colegiul menține hotărârea primei instanțe și cu referire la cheltuielile de judecată, or, fiind o cerință auxiliară celei principale, poartă soarta cerinței de bază.

Din cele ce preced, dat fiind că instanța de apel a stabilit netemeinicia pretențiilor apelantului, argumentele contrare ale acestuia fiind neîntemeiate și combătute integral prin constatările relatate anterior, iar hotărârea primei instanțe este legală și fondată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Copăceanu Constantin.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iunie 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu